

समाविष्ट गावांना 'जाणीवपूर्वक' कर माफी मतांच्या 'जोगव्या' साठीच कर माफीचा 'डाव'

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : ग्रामपंचायतीच्या कराच्या दुपटीहून अधिक कराची आकारणी करू नये, असे स्पष्ट आदेश राज्य शासनाने दिले आहेत. मात्र, महापालिका प्रशासनाने हेच नियम धाड्यावर बसविल्याचे धक्कादायक वास्तव उजेडात आले आहे. त्यातूनच १९९७ मध्ये समाविष्ट केलेल्या ३४ आणि येवलेवाडीच्या ग्रामस्थांवर अन्याय केल्या सारखे होणार आहे. त्या ग्रामस्थांनीही नव्या नियमानुसार कर आकारणीची मागणी केल्यास मोठा गोंधळ निर्माण होणार आहे. त्यामुळे शासनाने निवडणुकांच्या तोंडावर समाविष्ट गावांतील मिळकतीचा कर कमी करण्याबाबत दिलेले निर्देश हे केवळ निवडणुका डोळ्यासमोर ठेऊन 'जाणीव पूर्वक' दिल्याचे स्पष्ट होत आहे. त्यातूनच विधानसभा निवडणुकांच्या तोंडावर मतांच्या 'जोगव्या' मागण्यासाठीच राज्य शासनाने कर माफीचा हा 'डाव' खेळल्याचे आता स्पष्ट होऊ लागले आहे.

झाल्यानंतर आकारवा लागणाऱ्या शासनाच्या तीन करांची रक्कम ही अधिक आहे तर काही ठिकाणी समप्रमाणात आहे. तसेच यापूर्वी १९९७ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली ३४ गावे, २०१२ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले येवलेवाडी हे गाव यांना ज्या सालचे घर त्या सालचा कर अशी आकारणी करण्यात आली आहे. त्यानुसार तेथील निवासी आणि कर्मशिल्य मिळकतीकडून त्यानुसारच आतापर्यंत कर आकारणी करण्यात येत आहे. त्यामुळे २०१७ मध्ये समाविष्ट केलेल्या ११ व २०२१ मध्ये समाविष्ट केलेल्या २३ गावांना शासनाच्या नव्या निर्देशानुसार ग्रामपंचायतीच्या कराच्या दुपटीहून अधिक होणार नाही.

राष्ट्रसंचार EXCLUSIVE

समाविष्ट ३४ गावांतील बिगर निवासी (कर्मशिल्य) मिळकतींना ग्रामपंचायतींनी आकारलेल्या करापेक्षा महापालिकेत समाविष्ट

थकबाकी बाराशे कोटी रुपयांची...

● देवाची उरुळी आणि फुरसुंगी या गावांतील काही नागरिकांनी महापालिकेचा कर ग्रामपंचायतीपेक्षा अधिक असल्याचा दावा करत शिवसेना नेते विजय शिवतारे यांच्या नेतृत्वाखाली ही दोन गावे महापालिकेतून वगळण्याची मागणी केली. त्यानुसार मार्गीलवर्षी तत्कालीन मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी ही गावे वगळून त्यांची स्वतंत्र नगरपरिषद

स्थापन करण्याचे आदेशही दिले. यानंतर अन्य गावांतूनही कर कमी करण्याबाबत मागणी वाढली. यामुळे लोकसभा निवडणुकीपूर्वी अकरा गावांतील आणि विधानसभा निवडणुकीपूर्वी उर्वरित २१ गावांतील मिळकत कर थकबाकी वसुलीला स्थगिती देण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. आजमितीला या सर्व गावांमधून सुमारे बाराशे कोटी रुपये थकबाकी आहे.

आकारले जातात. महापालिका का गोळा करत असलेला हा कर राज्य शासनाकडे वर्ग केला जातो.

"राज्य शासन आणि महापालिकेची ही कर आकारणी सर्वसामान्य नागरिकांच्या मुळावर आली आहे, विशेष म्हणजे मनमानी पध्दतीने कर आकारणी होत असतानाही अपेक्षित सुविधा मिळत नाही ही दुर्दैवाची बाब आहे. विशेष म्हणजे ही कर आकारणी होत असताना अधिकारी 'गपला' करत असल्याचे निर्दर्शनस आले आहे, ही बाब लक्षात घेऊन त्यासाठी आता शासनानेच योग्य तो निर्णय घेण्याची आवश्यकता आहे."

— प्रितम प्रतापराव खांदे पाटील, माजी उपसरपंच, लोहगाव

विकासकामांसाठी शहरातील शासकीय जागा द्या

महापालिकेची झेडपीकडे बैठकीत मागणी

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : भूसंपादनसंदर्भात जिल्हाधिकारी कार्यालयात जिल्हाधिकारी डॉ. सुहास दिवसे यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक नुकतीच आयोजित करण्यात आली होती. यावेळी महापालिकेच्या वतीने विकासकामांसाठी शहरातील १५ शासकीय जागांची मागणी करण्यात आली. यात बावधन येथील गट क्रमांक २३ आणि १५९ आणि म्हाळुगे येथे पाण्याची टाकी बांधण्याचे नियोजन आहे. कोथरुड, आंबेगवा (बु.) येथे रस्त्याच्या कामासाठी, मांडुळे येथे रस्ता रुंदीकरणासाठी, शिवाजीनगर येथे क्रीडांगणासाठी, संगमवाडी येथे नदीपात्र सुशोभीकरणासाठी, मुंबवा भागात दोन ठिकाणी रस्ता रुंदीकरणासाठी तसेच रेल्वे उड्डाण पुलसाठी घोर्पडी येथील जागेची मागणी केली आहे. रस्ता रुंदीकरण, पाण्याची टाकी उभारणी, खेळाचे मैदान, नदीपात्र सुशोभीकरण आदी विकासकामांसाठी महापालिकेने शहरातील १५ शासकीय जागांची मागणी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे केली आहे. याबाबत काही जागांची मोजणी व सर्वेक्षण सुरू असून सर्व संबंधित विभागांकडून अभिप्रायही

जागांचे लवकरात-लवकर भूसंपादन केले जाते. यानंतर महापालिका जागेची रक्कम शासकीय कोषागारमध्ये भरते आणि त्यानंतर ही जागा महापालिकेकडे हस्तांतरित करण्यात येते. विशेष म्हणजे पाणीपुरवठ्यासाठी जागा हवी असल्यास त्यासाठी कुठलाही मोबदला आकारला जात नाही."

— संतोष पाटील, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

शासकीय जागा जिल्हाधिकारी यांच्या अखत्यारीत येतात. विकासकामांसाठी शासकीय जागा हवी असल्यास महापालिकेला जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे प्रस्ताव सादर करावा लागतो. यानंतर जिल्हा प्रशासन वन विभाग, स्थानिक स्वराज संस्था अशा विविध विभागांकडून अभिप्राय मागून घेते. यानंतर या अभिप्रायाची पडताळणी केली जाते. पडताळणीनंतर संबंधित जागेची मोजणी करून बाजारमूल्यांच्या आधारावर जागेची किंमत ठरविली जाते.

शासकीय जागा जिल्हाधिकारी यांच्या अखत्यारीत येतात. विकासकामांसाठी शासकीय जागा हवी असल्यास महापालिकेला जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे प्रस्ताव सादर करावा लागतो. यानंतर जिल्हा प्रशासन वन विभाग, स्थानिक स्वराज संस्था अशा विविध विभागांकडून अभिप्राय मागून घेते. यानंतर या अभिप्रायाची पडताळणी केली जाते. पडताळणीनंतर संबंधित जागेची मोजणी करून बाजारमूल्यांच्या आधारावर जागेची किंमत ठरविली जाते.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा 'परीक्षा पे चर्चा' विशेष कार्यक्रम जानेवारीत

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : विद्यार्थ्यांचा परिक्षेचा ताण कमी करण्यासाठी आता पंतप्रधान यांनी पुढाकार घेवून अनेक्या उपक्रमांचे आयोजन केले आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा परीक्षा पे चर्चा हा विशेष कार्यक्रम जानेवारी महिन्यात नवी दिल्लीतील टाऊन हॉल भारत मंडपम येथे होणार आहे. या कार्यक्रमात पंतप्रधान विद्यार्थी व पालक यांच्याशी चर्चा करून विद्यार्थ्यांचे ध्येय व स्वप्न

पूर्ण करण्यासाठी मनोबल वृद्धिंगत करणार आहेत. या कार्यक्रमात सहभाग घेण्यासाठी बहुपर्यायी ऑनलाइन स्थानिक परीक्षा <https://innovateindia1.mygov.in/> या संकेतस्थळावर सुरू झाली असून, १४ जानेवारीपर्यंत ती सुरू राहणार आहे. यामध्ये इयत्ता ६ वी ते १२ वी मध्ये शिक्षण घेणारे विद्यार्थी, तसेच शिक्षक आणि पालक सहभागी होऊ शकतात. या परीक्षेमध्ये सहभाग घेणाऱ्या प्रत्येकास प्रमाणपत्र देण्यात येणार

पंतप्रधान यांच्या परीक्षे पे चर्चा या कार्यक्रमात सहभागी परीक्षेद्वारे विद्यार्थी, पालक आणि

शिक्षकांकडून विचारण्यात आलेल्या निवडक प्रश्नांचा समावेश करण्यात येणार आहे, तसेच मागील वर्षांच्या परीक्षे पे चर्चा या कार्यक्रमात सहभागी

प्रश्नांचा समावेश केला होता, त्या प्रश्न विचारणाऱ्या विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना प्रसार माध्यमांसोबतच्या चर्चेमध्ये सहभागी होता येणार आहे. परीक्षेविषयीची भीती कमी करून यामध्ये यश प्राप्त होण्यासाठी तयार करण्यात आलेले प्रकल्प, मॉड्यूल याविषयी प्रबंध सादर करणाऱ्या निवडक दहा शिक्षक विद्यार्थ्यांची एकदम वॉरियर म्हणून निवड करण्यात येणार असून, त्यांना पंतप्रधान यांच्या निवासस्थानी भेट देण्याची संधी उपलब्ध होणार आहे.

परीक्षेचा ताण कमी करण्यासाठी कार्यक्रमाद्वारे झालेल्या फलनिष्पत्तीबाबतची माहिती सर्व विद्यार्थी व पालकांना दिली जाणार आहे. पोस्टर क्रिएटिव्ह व व्हिडिओ तयार करून प्रसिद्ध करण्यात यावी. सर्व अधिकारी व शाळाप्रमुखांची बैठक घेऊन सर्व विद्यार्थी, शिक्षक व पालकांना सहभाग घेण्यासाठी प्रवृत्त करावे, अशा सूचना माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संपत सूर्यवंशी, प्राथमिक शिक्षण संचालक शरद गोसावी यांनी दिल्या आहेत.

अ. भा. साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष लक्ष्मीकांत देशमुख यांचे प्रतिपादन महाराष्ट्रातील वैचारिक दारिद्र्यामुळे परिस्थिती चिंताजनक...

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : राष्ट्रसंचार मतांचे ध्ववीकरण करून केवळ राजकीय पोळी भाजून घेण्याच्या धृष्टीने महाराष्ट्राच्या विकासाला तिलांजळी दिली जात असून महाराष्ट्रात वैचारिक दारिद्र्य वाढत असून ही परिस्थिती चिंताजनक असल्याचे मत ज्येष्ठ लेखक आणि अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष लक्ष्मीकांत देशमुख यांनी व्यक्त केले.

ज्येष्ठ विचारवंत डॉ. भा. ल. भोळे व डॉ. यशवंत सुमंत यांच्या स्मृतिप्रत्येक यशवंतराव दाते स्मृती संस्था आणि भोळे व सुमंत परिवाराच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. भा. ल. भोळे व डॉ. यशवंत सुमंत स्मृती सोलापूर येथील ज्येष्ठ सामाजिक साहित्य समेलनाचे माजी अध्यक्ष, ज्येष्ठ साहित्यिक लक्ष्मीकांत देशमुख यांच्या हस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात आले, त्यावेळी ते बोलत होते. या कार्यक्रम प्रसंगी व्यासपीठावर महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे कार्याध्यक्ष प्रा. मिलिंद जोशी, विजया भोळे, माधुरी सुमंत,

यशवंतराव दाते स्मृती संस्थेचे अध्यक्ष प्रदीप दाते, पुरस्कार समिती सदस्य किशोर बेडकीहाळ आदी उपस्थित होते. वर्ष २०२४ च्या डॉ. भा. ल. भोळे स्मृती वैचारिक ग्रंथ पुरस्कारासाठी सोलापूर येथील ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते सरफराज अहमद यांच्या 'राष्ट्रवाद आणि भारतीय मुसलमान' या ग्रंथाची तर, डॉ. भा. ल. भोळे स्मृती सामाजिक कार्यकर्ता पुरस्कारासाठी ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्त्या कुरुखेडा, गडचिरोली येथील शुभदा देशमुख यांची निवड करण्यात आली होती. डॉ. यशवंत सुमंत स्मृती जीवनगौरव

पुरस्काराने कोल्हापूर येथील ज्येष्ठ संशोधक डॉ. सुनीलकुमार लवटे यांना, तसेच डॉ. यशवंत सुमंत स्मृती युवा संशोधक प्रेरणा

पुरस्कारासाठी शेती प्रश्नांचे अभ्यासक-संशोधक पुण्यातील डॉ. सोमिनाथ घोळवे यांना गौरविण्यात आले. यावेळी बोलताना प्रा.

मिलिंद जोशी म्हणाले की, पूर्वी विद्वत्ता, सद्वर्तन आणि चरित्र हे प्रतिष्ठेचे निकष होते. आता माणसाची प्रतिष्ठा जवळ असलेल्या संपत्तीवरून ठरते. समाजाच्या नैतिक आणि भौतिक जीवनातील दरी रुंदावत चालली आहे. वाढत्या चंगळवादामुळे समाज आत्मग्न झाला आहे. जातीपातीच्या राजकारणाने सामाजिक वीण उखत चालली आहे. समाज म्हणजे माणसांची साखळी असे चित्र अभिप्रेत असताना जाती

पुण्यात काय घडतंय...

» कॉन्वेक्स पुणे २०२४'चा प्रदर्शन

- **आयोजक** : आयसीएसआरआय अर्थात इंटरनॅशनल कलेक्टर्स सोसायटी ऑफ रेअर आयटम्स
- **उद्घाटक** : सुवर्ण नाण्यांचे संग्राहक आणि लेखक तरुण फेरीवाल
- **प्रमुख उपस्थिती** : सदाशिव उर्फ आप्पा परब, ज्येष्ठ नाणेसंग्राहक रिझर्वान रड्डाक, क्युरेटर डॉ. श्रीनंत बापट
- **कुठे** : सोनल हॉल, कर्वे रोड
- **कधी** : शुक्रवार २७ डिसेंबर
- **वेळ** : सकाळी १०.३० ते सांयकाळी ६ वाजता.
- **शुल्क** : कार्यक्रम सर्वासाठी विनामूल्य खुला

अटलशक्ती व अटलसाधना पुरस्कार वितरण

- **आयोजक** : आधार सोशल फाऊंडेशन
- **पुरस्कारार्थी** : सामाजिककार्यकर्ते डॉ. राहुल देशमुख
- **हस्ते** : केंद्रीय नागरी उड्डाण राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ
- **प्रमुख उपस्थिती** : उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील, नगरविकास राज्यमंत्री माधुरी मिसाळ, आमदार हेमंत रासने, भीमराव तापकीर, सुनिल कांबळे, सिध्दार्थ शिरोळे
- **संयोजक** : माजी नगरसेवक दिलीप काळोखे, सविता काळोखे
- **कुठे** : टिळक स्मारक मंदिर, टिळक रोड
- **कधी** : शनिवार दि. २८ डिसेंबर, सांयकाळी ५.३०
- **शुल्क** : कार्यक्रम सर्वासाठी विनामूल्य

Selected

पुणे : वल्लरी प्रकाशनच्या वतीने गोकर्ण या प्रातिनिधिक काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन झाले. यावेळी उपस्थित मान्यवर गोकर्ण सहभागी कवी कवयित्री.

वल्लरी प्रकाशनच्या वतीने गोकर्ण आणि हरिप्रिया काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन

पुणे : कवितेचे बीजारोपण जरी कवीने केले, तरी ती फक्त एक व्यक्तीची राहत नाही. ज्याची अनुभव संपन्नता जास्त, त्याची कविता तेवढीच समृद्ध होते. निखळ कविता लिहिणे ही एक कला आहे, तर कवितेचे प्रभावी सादरीकरण हे शास्त्र आहे. कवीने दोन्ही गोष्टीत पारंगत असणे महत्वाचे असते कारण प्रेक्षकांसमोर सादरीकरण करताना अभ्यासपूर्ण दृष्टिकोन गरजेचा आहे, असे मत ज्येष्ठ कवी म. भा. चव्हाण यांनी व्यक्त केले. वल्लरी प्रकाशनच्या वतीने व्यंकटेश कल्याणकर संपादित "गोकर्ण" या प्रातिनिधिक काव्यसंग्रहाचे आणि डॉ. सारिका बावस्कर यांच्या "हरिप्रिया" या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन साहित्य परिषदेच्या माधवराव पटवर्धन सभागृहात संपन्न झाले. यावेळी गझळकार आनंद पैदारकर, कवयित्री कांचन सावंत, साहित्यिका मानसी चिटणीस, संपादक व्यंकटेश कल्याणकर, कवयित्री डॉ. सारिका बावस्कर इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. आनंद पैदारकर म्हणाले, कविता लिहिताना कवीने आधीच्या कवींनी लिहिलेल्या कवितांचा अभ्यास करणे, स्वतःच्या कवितांना वारंवार वाचून त्यात सुधारणा करणे आवश्यक आहे. तसेच भाषेचा गाढा अभ्यास असणे महत्वाचे आहे. कवी कविता मान देवून लिहिते, तेव्हा त्याच्या कवितेत वास्तव अधिक स्पष्टपणे दिसते, त्याकरीता त्याला सामाजिक मान असणे देखील गरजेचे आहे, असेही त्यांनी सांगितले. व्यंकटेश कल्याणकर म्हणाले, तंत्रज्ञानाने जग जवळ आणले असले तरी माणसे एकमेकांपासून दुरावत चालली आहेत. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या मदतीने गोकर्ण या शब्दावर १० सेकंदात १० कविता मिळाली, परंतु स्वतःच्या जगण्याला स्वतःच्या शब्दांत मांडणे ही खरी कविता आहे. गोकर्ण हा संग्रह कविता लिहिणाऱ्या कवित्या जीवनातील प्रत्येकासाठी समर्पित आहे. प्रज्ञा कल्याणकर यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले. तर ज्योती इनामदार यांनी आभार मानले. कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी सचिन गोंगटलू, आर्या इनामदार, अनिश कुलकर्णी आदींनी परिश्रम घेतले.

— कांचन सावंत, ज्येष्ठ कवयित्री

आहे. आफ्रिकेच्या जंगलातून एक व्हिडीओ समोर आला आहे, ज्यामध्ये जंगलातील प्राणी थुंड अवस्थेत पाहायला मिळाले. जंगलातील एका

प्राणीही होतात 'टल्ली'

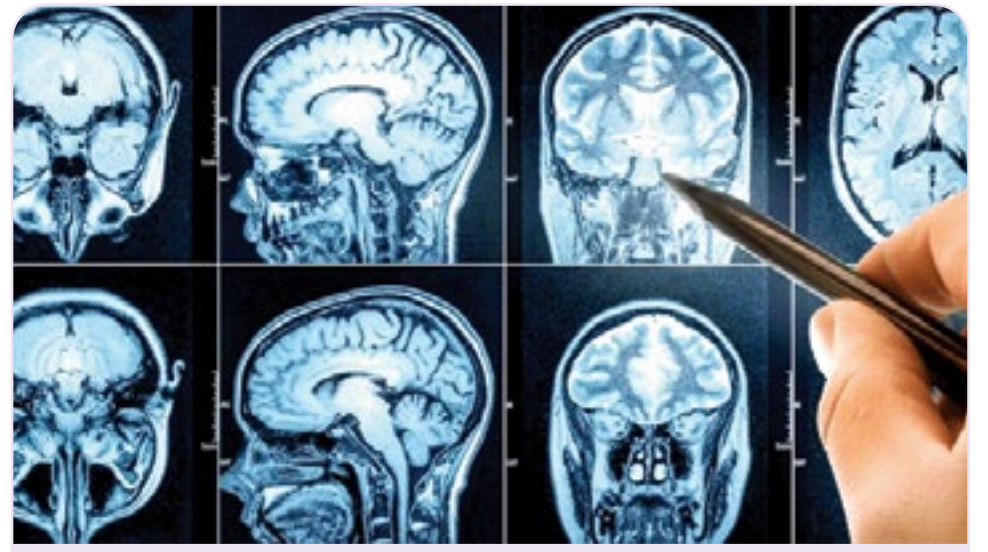

म धपान आरोग्यासाठी हानिकारक आहे; पण तरीही अनेक जण त्याच्या आहारी जातात. पण, एका संशोधनानुसार असे आढळून आले आहे की, माणूसच नाही, तर प्राणीदेखील नशा करतात. आफ्रिकेच्या जंगलातील याबाबतचा एक व्हिडीओ समोर आला

खास झाडाची फळे खाल्ल्यानंतर हे सर्व प्राणी नशेत टल्ली होतात, असे यात दिसून आले. आफ्रिकेतील जंगलात आढळणाऱ्या मारुला वृक्षाची फळे खाऊन प्राण्यांना नशा होते. तिथे ही झाडे अगदी सहज आढळतात. याला दरवर्षी फळे येतात. ही फळे पुरेशी पिकल्यावर

खाली पडू लागतात. जेव्हा जंगलातील प्राणी हे फळ खातात, तेव्हा हळूहळू त्यांना नशा चढते आणि सर्व थुंड असल्यासारखे वागू लागतात. याचा एक मजेदार व्हिडीओ सोशल मीडियावर शेअर करण्यात आला आहे. या व्हिडीओत अनेक प्राणी झाडाची पिकलेली फळे खाताना दिसले. ते आरामात बसून फळे खात होते; मात्र काही वेळातच अनेकांना त्याची नशा झाली.

पोटभर फळे खाऊन जेव्हा ते चालण्याचा प्रयत्न करतात तेव्हा त्यांना सरळ चालता येत नाही. यासोबतच एकदा पूर्ण नशेत गेल्यानंतर थेट दुसऱ्या दिवशी त्यांना जाग आली, त्यावेळी देखील ते बरेच सुस्तावलेले दिसून आले. सदर फळांमध्ये असा कोणता अर्क होता, यावर संशोधन सुरू आहे. मात्र, त्यापूर्वी हा व्हिडीओ सोशल मीडियावर सातत्याने व्हायरल होत आला आहे. नेटिझन्सनी यावर अनेक मतमतांतरे नोंदवली आहेत. काहींच्या मते फळांमध्ये प्राण्यांना गुंगवणारा एखादा अंश असू शकतो, तर काहींनी असे चित्र जंगलात सातत्याने दिसून येत असले, असे म्हटले आहे.

ब्रेन स्कॅनिंगद्वारे मनोविकार उलगडणार

स ध्याच्या काळात अनेक लोक मानसिक आजारांच्या विळख्यात अडकत आहेत. अशा आजारांचे योग्य निदान व उपचार महत्वाचे ठरतात. मॅट्यू स्कॅनिंग करून मानसिक आजारांचा शोध घेणे सहज शक्य असल्याचे एका संशोधनात स्पष्ट झाले आहे. त्याचप्रमाणे मॅट्यूस्कॅनिंग अन्वय आजारांचे निदान करणेही शक्य आहे.

या संशोधनाची माहिती 'न्यूरॉन' या नियतकालिकात प्रसिद्ध झालेली आहे. एमआयआर स्कॅनिंगद्वारे मॅट्यूली महत्वाच्या भागातील प्राथमिक फरक ओळखणे सहजशक्य होते. मॅट्यू विकासा नसलेल्यांना या आजारांपासून दूर ठेवणे शक्य आहे. मॅट्यूच्या स्कॅनिंगच्या माध्यमातून मॅट्यूस्कॅनिंग विकासा दूर करण्याकडे पहिले पाऊल पडल्याचे वॉशिंग्टन

वैद्यकीय विद्यापीठाचे प्राध्यापक स्टीव्हन पीटरसन यांनी सांगितले. स्कॅनिंगसाठी आम्ही एमआरआय चाचणीचा विकास केला तेव्हा या चाचणीतून नेमके काय साध्य करायचे याचा विचार करणे आवश्यक होते. मात्र या चाचणीद्वारे वैद्यकीय चाचणी क्षेत्रासाठी नवी कवाडे खुली झाली आहेत. या संशोधनासाठी संशोधकांनी दहा तासांत नऊ नागरिकांच्या मॅट्यू स्कॅनिंग केले. प्रत्येकाची एक तास तपासणी केल्यानंतर संशोधकांनी वरील निदान केले. चाचणीच्या आधी व्यक्तीचे मानसिक आजार, क्षमता, वाचनाची क्षमता आणि अन्य गुणांचा विचार करण्यात आला होता. चाचणीत व्यक्तीच्या मॅट्यूच्या विविध भागांची, बदललेल्या घटकांची माहिती होते. त्याद्वारेच रुग्णाचा आजार शोधणेही शक्य असल्याचा शोध घेण्यात आला.

पृ थ्वीच्या पृष्ठभागाचा ७१ टक्के भाग पाण्याचे व्यापलेला आहे. त्यामध्ये महासागरांचा हिस्सा सर्वात मोठा आहे. एका संशोधनानुसार जगातील महासागर हे केवळ सागरी जीवांसाठीच नाही, तर मानवी आरोग्य आणि कल्याणासाठी देखील महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. पाणी, हवा याप्रमाणेच महासागर आपल्यासाठी महत्त्वाचे आहेत. 'वनअर्थ'मध्ये प्रसिद्ध झालेल्या या नव्या अभ्यासानुसार, मानवी आरोग्य आणि कल्याणासाठीचे महासागराचे महत्त्व सांगण्यात आले आहे. वर्ल्ड वाईड फंड फॉर नेचर, हार्वर्ड इन्स्टिट्यूट ऑफ पब्लिक हेल्थ आणि ड्यूक युनिव्हर्सिटी मरीन लॅबोरेटरी यांनी केलेल्या या अभ्यासातून सागरी संरक्षित क्षेत्र निसर्ग आणि मानव या दोघांसाठीही कशी फायदेशीर ठरू शकतात, याची माहिती मिळते. रिपोर्टमध्ये २३४ सागरी संरक्षित क्षेत्रांचे विश्लेषण करण्यात आले. त्यापैकी ६० टक्के क्षेत्रांमध्ये जैवविविधता आणि मानवी कल्याणात सकारात्मक बदल दिसून आले. याचा अर्थ सागरी संरक्षित क्षेत्रांचा विस्तार केल्यास सागरी पर्यावरण अधिक बळकट तर होऊ शकते, शिवाय आजूबाजूच्या किनारपट्टीच्या भागांसाठीही फायदेशीर ठरू शकते. अशा भागात जैवविविधता संवर्धनाबरोबरच शाश्वत वापराला

महासागरांची महती

परवानगी दिली जाते. उदाहरणार्थ, सागरी पर्यावरणाला हानी न पोहोचवणाऱ्या काही मासेमारी पद्धतींना येथे परवानगी आहे. महासागरांमध्ये मानवी आरोग्यासाठी आवश्यक असणारे भरपूर पोषक घटक असतात. आपले खंड आणि बेटे विविध जलीय स्रोतांनी वेढलेले आहेत. येथून जीवनसत्त्वे, खनिजे आणि फॅटी अॅसिड असलेले पदार्थ मिळतात. जलीय पदार्थांमधील ही पोषक द्रव्ये शरीरात सहज शोषली जातात आणि पोष्टिकवृष्ट्या कमकुवत लोकांपर्यंत पोहोचवल्यास कुपोषणाचा मुकाबला करण्यास मदत होते. वाढत्या लोकसंख्येबरोबर जलचरांच्या अन्नची मागणीही

वाढत असल्याने समुद्रावरील ताण वाढत आहे. संयुक्त राष्ट्र पुरस्कृत जैवविविधता योजनेअंतर्गत २०३० पर्यंत जगातील ३० टक्के जमीन आणि महासागरांचे संरक्षण करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले आहे. या योजनेअंतर्गत महासागरांचे संवर्धन महत्त्वाचे आहे. कारण, मानवी जीवन महासागरांच्या निरोगी अवरुध्दवर अवलंबून असते. सागरी संरक्षित क्षेत्रांचा विस्तार मानवी कल्याणासाठी किती आवश्यक असू शकतो हे दर्शविणारा हा अभ्यास या दिशेने टाकलेले एक महत्त्वाचे पाऊल आहे. सागरी संवर्धन शास्त्रज्ञ डॅनियल वियाना यांच्या नेतृत्वाखालील पथकाने १९७३ पासून सागरी संरक्षित क्षेत्रांवर होणाऱ्या परिणामांचा अभ्यास केला. सागरी संरक्षित क्षेत्रांचा आणखी एक फायदा म्हणजे मासे व इतर सागरी जीवांची संख्या वाढविण्यास ते उपयुक्त ठरतात. मात्र, सागरी संरक्षित क्षेत्रातून कुपोषणाची समस्या सोडविणे आव्हानात्मक ठरणार आहे. सागरी संरक्षित क्षेत्रात मानवी हस्तक्षेप मर्यादित केल्यास सागरी जीवांची लोकसंख्या आणि सागरी आरोग्य सुधारू शकते, असे या अभ्यासात सुचविण्यात आले आहे.

के हा नाशवंत खाद्यपदार्थ आहे, ही बाब आपल्या सर्वांना माहितीच असेल; मात्र सध्या ८० वर्षापूर्वीचा एक केक चर्चेत आला आहे. जवळपास ८० वर्ष जुना असलेला हा केक लाखो रुपयांना विकला गेला आहे. हा केक ब्रिटनची महाराणी एलिझाबेथ द्वितीय आणि प्रिन्स फिलिप यांच्याशी संबंधित आहे. या केकची लाखो रुपयांना खरेदी-विक्री का झाली, तो खाण्यायोग्य नाही तरीही त्याला लाखो रुपये किंमत का मिळाली, असे अनेक प्रश्न मनात आल्याशिवाय राहणार नाहीत.

जुन्या केकची किंमत दोन लाख?

केक तयार करण्यात आला होता. सध्या लाखो रुपये किंमतीला विकला गेलेला केक सुरक्षित राहावा यासाठी एका बॉक्समध्ये ठेवण्यात आला होता. हा बॉक्स बकिंगहॅम पॅलेसमधून एडिनबर्ग इथल्या होलीरूड हाऊसमध्ये धरकाम करणाऱ्या मेरियन पॉल्सन यांना राणीने पाठवला होता. भव्य लग्नसोहळ्यानंतर भेटवस्तूच्या रूपात मेरियन यांना हा केकचा तुकडा पाठवण्यात

आला होता. याच तुकड्याला आता २.३६ लाख रुपये (२.८०० डॉलर्स) किंमत मिळाली आहे. एलिझाबेथ द्वितीय आणि फिलिप यांच्या सोहळ्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या केकचे दोन हजारांहून अधिक तुकडे करण्यात आले होते. उर्वरित केक धर्मादाय संस्था आणि इतर संस्थांना पाठवण्यात आला होता. याच केकचा एक तुकडा प्रिन्स चार्ल्सच्या नामकरणविधीसाठी (बासिसमा) बाजूला ठेवण्यात आला होता. राजघराण्यातल्या शाही केकची विक्री होण्याची ही पहिलीच वेळ नाही. याआधीही अनेक दशकांपूर्वीच्या शाही केकचे तुकडे विकले गेले आहेत. २०१३मध्ये अशाच एका वेडिंग केकच्या तुकड्याला २३०० डॉलर्स (सुमारे २ लाख रुपये) किंमत मिळाली होती. किंग चार्ल्स आणि प्रिन्सेस डायना यांच्या लग्नात सर्व्हे केलेल्या केकचा देखील २०२१ साली लिलाव करण्यात आला होता. त्याला २.५६५ डॉलर्स (२.२५ लाख रुपये) किंमत मिळाली होती.

वे गवेगळ्या कारणांमुळे जगभरात

भारतीय लोक पोहोचलेले आहेत. अनेक देशांमध्ये तर भारतीय लोक आपले कर्तृत्वही गाजवत आहेत. मोठ्या कंपन्यांचे सीईओपासून ते इतर महत्त्वाच्या पदांवर भारतीय लोकांचा दबदबा दिसतो. पण, तुम्हाला माहित आहे का, की अनेक देशांमध्ये भारतीय उपस्थिती खूपच कमी आहे. एक देश तर असा आहे जिथे सामान्य भारतीय माणूस आढळणारही नाही. हा देश म्हणजे उत्तर कोरिया. उत्तर कोरियात कठोर नियम आहेत. हा एक हुकूमशाही शासन असलेला देश आहे. त्यामुळे येथे बाहेरील देशांतून येणाऱ्या लोकांवर कडक नजर ठेवली जाते. येथील सरकार परदेशी नागरिक आणि स्थलांतरितांसाठी खूप कठोर नियम बनवते, ज्यामुळे इतर देशांतील लोक येथे स्थायिक होण्यासाठी किंवा काम करण्यासाठी येऊ शकत नाहीत.

उत्तर कोरियामध्ये भारतीय समुदाय आढळणार नाही. भारत आणि उत्तर कोरियाचे राजनैतिक संबंध असले, तरी त्यांच्यात सांस्कृतिक किंवा राजकीय संपर्क फारच कमी आहे. येथे

इथे नाही एकही भारतीय...!

भारतीयांना नोकरी किंवा इतर कारणांसाठी जाणे देखील अवघड आहे. कारण उत्तर कोरियामध्ये आर्थिक संधी खूप मर्यादित आहेत.

महत्त्वाचे म्हणजे इथे कठोर

व्यवस्था असल्यामुळे दुसऱ्या

देशांतील लोकांना येथे स्थायिक होणे कठीण जाते. उत्तर कोरियामध्ये इंटरनेट आणि सोशल मीडियावर देखील कठोर निर्बंध आहेत. ज्यामुळे बाहेरील देशांतील लोकांना तेथे राहणे आणखी कठीण झाले आहे. याचे आणखी एक कारण म्हणजे उत्तर कोरियाचे सरकार परदेशी नागरिकांच्या हालचालींवर कडक नियंत्रण ठेवते असते. पर्यटकांनाही नेहमी गाईडसोबतच राहावे लागते. पर्यटकांच्या प्रत्येक हालचालींवर येथील व्यवस्था बारीक लक्ष ठेवून असते. त्यामुळे भारतीयांसह इतर बहुतांश देशांतील नागरिकांना तेथे जाणे अवघड झाले आहे. येथे कठोर राजकीय, सामाजिक आणि आर्थिक परिस्थिती आहे. ज्यामुळे भारतीयांना तेथे राहणे जवळजवळ अशक्य आहे.

न्याहारी चुकवताय? मग हे वाचा

स काळची न्याहारी राजासारखी करावी, अशी म्हण प्रचलित आहे. सकाळची न्याहारी पोटभर केल्याने अनेक फायदे आरोग्याला होतात. त्यातच न्याहारी

टाळणाऱ्या लोकांना लड्डुपणाचा धोका असून त्यांचे पोट सुटण्याचीही शक्यता असल्याचा दावा एका अभ्यासात करण्यात आलेला आहे. जे लोक सकाळी न्याहारी करणे टाळतात, त्यांतील २६.७ टक्के लोकांमध्ये लड्डुपणा आढळून आला असून जे लोक नियमित न्याहारी करतात, त्यांच्यामध्ये हे प्रमाण

१०.९ टक्के एवढे असल्याचे अमेरिकेतील मायो चिकित्सालयातील संशोधकांना आढळले. त्याचप्रमाणे कधीही न्याहारी न करणाऱ्या लोकांनी मागील काही वर्षांत त्यांच्या वजनाने सर्वाधिक वाढ झाल्याची माहिती दिल्याचे अभ्यासात नमूद करण्यात आले आहे. अनियमित न्याहारी करणे हे वजन वाढणे आणि लड्डुपणाशी संबंधित असल्याचे कधीच न्याहारी न करणाऱ्यांमधील लड्डुपणाच्या प्रमाणामुळे अधिक स्पष्ट झाले आहेत, असे संशोधकांनी सांगितले. अभ्यासासाठी संशोधकांनी ३४७ लोकांच्या न्याहारीच्या सवयीचे २००५ पासून २०१७ पर्यंत विश्लेषण केले. यामध्ये सहभागी झालेले लोक १८ ते ८७ वयोगटातील होते. या अभ्यासात

सहभागी झालेल्यांची उंची, वजन, कमरेचा आकार आदी माहिती घेण्यात आली होती. जे लोक न्याहारी टाळतात, त्यांच्या कमरेचे सरासरी माप ९७.५ सेमी असून हे नियमित न्याहारी करणाऱ्या लोकांच्या तुलनेने ९.८ सेमी जास्त होते.

सा

तत्याने सक्रिय राहण्याचा सल्ला नेहमी दिला जातो आणि त्यामागे शास्त्रीय कारण देखील आहे. जसे आपले वय वाढत असते, तसे मॅट्यू वयही वाढत असते. ब्रेन एजिंग ही एक अशी संज्ञा आहे, जी न्युरो सायन्समध्ये अनन्यसाधारण महत्त्वाची मानली जाते. यावर नवनवी संशोधने देखील होत आली आहेत. अशाच एका संशोधनात रोज आपण नवनव्या बाबी आत्मसात करण्यावर भर दिला, तर ब्रेन एजिंग रोखता येते, असा निष्कर्ष काढण्यात आला आहे.

ब्रेन एजिंग ही एक प्राकृतिक प्रक्रिया आहे. ती साधारणपणे २८ ते ३० वर्षांपासून सुरू होते. यामध्ये मॅट्यू कोॅग्लिटिव्ह फंडवश अर्थात स्मृती व एकाग्रता यावर हळूहळू परिणाम होऊ लागतो. आता यातील प्रत्येकाचा अनुभव वेगळा असतो. मात्र, शास्त्रज्ञांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आपल्या जीवनशैलीचा प्रभाव ब्रेन एजिंगवर हलकासा पडतो. यामध्ये आपल्या मॅट्यूली न्यूरॉन, प्लॅस्टिसिटी कमी होत जाते. यामुळे तणाव वाढत राहतो. ब्रेन प्रोसेसिंगचा वेग आणि व्यक्तीची समस्या निकालात काढण्याची क्षमतादेखील कमी होत जाते. ब्रेन

ब्रेन एजिंग रोखणे शक्य

एजिंगमुळे अल्झायमर, डिमेंशिया व पार्किन्सनसारख्या स्मृतीशी संबंधित आजार सुरू होतात.

ऑनलाईन जर्नल न्युरॉलॉजीमध्ये प्रकाशित एका संशोधनानुसार, ज्या लोकांना झोपेशी संबंधित समस्या होत्या, त्यांच्या ब्रेन एजिंगचे प्रमाण अधिक असल्याचे आढळून आले आहे. याचे प्रमाण अनेक मार्गांनी कमी करता येते, असे या संशोधकांचे मत आहे. न्युरो सायंटिस्ट डॉ. लीसा मॉस्कोनी यांच्या मतानुसार, जेनेटिक्स, लाईफस्टाईल याचा ब्रेन एजिंगवर बराच फरक पडतो. यामुळे ब्रेन एजिंग रोखायचे असेल तर रोज काही ना काही नवे

दिलेल्या माहितीनुसार, अशा परिस्थितीत आपल्या दैनंदिनीत ध्यान व सखोल श्वासावर भर असेल, तर त्याची उत्तम फलिते दिसून येतात. कम्फर्ट झोनमधून बाहेर येण्याची सवय असल्यास यामुळे आपण मानसिक व शारीरिकदृष्ट्या अधिक तंदुरुस्त असतो आणि अशा व्यक्तींना मेडिकल सायन्समध्ये सुपरएजर्स असे म्हटले जाते. अशा व्यक्तींच्या मॅट्यू सेल लॉसही कमी असतो आणि त्यांची एखादी समस्या निकालात काढण्याची क्षमताही अधिक सरस असते. सुपरएजर्स व्यक्तींचे नवनवे विषय अभ्यासाप्यार अधिक भर असतो. एखादे जटिल गणित सोडवणे, कोडे सोडवणे, आर्टिकल वाचणे किंवा एखादी नवी भाषा शिकणे यात त्यांचा हातखंडा असतो.

